

Med blåbetong i huset ska alla bostäder mätas som har kontakt med blåbetongen men ett hus byggt 97 ska givetvis inte ha blåbetong i sig. Här ska man följa metodbeskrivningen med alla på markplanet och 20% på övriga plan, d.v.s. att varje plan kontrolleras. Anledningen till att man även behöver mäta ovanliggande plan är att det inte är tätt mellan varje plan och varje bostad. Radon sprider sig främst med luftrörelser men även också diffusion till andra plan och bostäder vilket gör att trappuppgångar, stående rörkulvertar, schakt m.m. kan ha en skorstenseffekt och dra upp radon från markplanet eller källaren. skorstenseffekten är inte automatisk i dessa "håligheter" utan det beror på om tryck och temperaturskillnader skapar effekten, vilket behöver bedömas från fall till fall.

Radon är tyngre än luft och anrikas på den lägsta punkten om man släpper ut gasen på en gång på en plats som t.ex. koldioxid när man släcker en brand. Men eftersom radon kommer in i mindre doser med drag, och ofta från flera platser, blandar sig radon snabbt med luften och fördelas snabbt i rummet. Vi har ju alltid luftrörelser i en bostad. Dessutom med tiden fördelar sig även en tung gas med diffusion i ett luftrum. Du har rätt i tankegången men luftrörelserna gör att radon sprider sig snabbt upp i bostad och i en byggnad. Men radon kommer från marken så oftast har markplanet de högsta radonvärdena eftersom de ligger närmast källan.

Själva trappuppgången behöver inte radonmätas men det kan fastighetsägaren eventuellt göra om man vill kontrollera radonhalten, men det är inget krav. Det viktiga är att man utökar antalet bostäder om man misstänker att radonhalten kan vara hög i t.ex. trappuppgången. I en byggnad ska man se varje trappuppgång som en separat mätenhet när man väljer ut bostäder som ska mätas, inte att man gör ett urval för hela byggnaden. Det beror på att bostäderna i en trappuppgång hänger ihop med rör, ledningar och trappuppgången. Medan radon sprider sig inte mellan trappuppgångar på samma sätt.

Michael Ressner

Utredare, enheten för hälsoskydd och smittskydd
Tel. direkt: 075- 247 31 46
Växel: 075- 247 30 00
e-post michael.ressner@socialstyrelsen.se

SOCIALSTYRELSEN

1 06 30 Stockholm
<http://www.socialstyrelsen.se>
Besöksadress: Rätambsvägen 3 (Västerbroplan)